

RÉSZEKBŐL EGÉSZ

Családi ház Veszprémben

MAGÁVAL RAGADÓ, KÜLÖNLEGES HELYSZÍN. SOK JÓ ÉPÜLET ESETÉBEN MONDHATJUK EL EZT, S NEMEGYSZER DERÜL KI, HOGY AZ ADOTTSÁGOK OKOZTA KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK SARKALATOS ALAPPONTOKKÁ VÁLHATNAK A KÉSŐBBIEK SORÁN. A VESZPRÉMI CSALÁDI HÁZ MEGLÁTOGATÁSOKOR VÉGIG OTT MOTOSZKÁLT BENNEM: A HELY VALÓBAN VEZÉRLŐJE VOLT AZ ÉPÍTÉSZETI GONDOLATNAK.

Szöveg:

Bors Eszter

Építész:

**Rehus Szilvia,
Kalmár László**

Fotó:

**Bujnovszky
Tamás**

A városi szövetbe való tervezés mindig határozott viselkedésformát kényszerít ki az építészből. Tulajdonképpen véleményformálás ez, a saját eszközeivel prezentált kivonata és kritikája a helynek. Esetünkben a tervező barátságos, jól működő otthon teremt, miközben szemmel láthatóan tiszteltben tartja a környék kialakult állapotát. A terület Veszprém történeti értékei szempont-

jából igen jelentős, egyik legrégebben lakott része, a várhegyre néző, délkeleti tájolású domboldal. Homogén morfológia jellemzi; egyszintes, kis alapterületű házak, igen szűk utcák, sűrű beépítés.

Az épület ehhez igazítva „áll be a sorba”, az utcára merőleges kis tömegek láncolatát kettővel toldja meg. A mai lakásigényeknek nem biztosít elegendő területet a történeti trak-

tusméret, így az utcaképre való rátelepedés helyett, a lakótömeg megbontását választja a tervező. A döntés harmonikusan illeszkedik a funkcionális igényekhez: a magas légtérű nappali-étkező-konyha tömb egy lapostetős tagon keresztül kapcsolódik a kiszolgáló-vendégszoba kétszintes egységhez. A lakóegység bizonyos szempontból azonban valójában öt kisebb elemből áll. Az előbb említett

A régi cseréptetős házak viszonylag rendezett sora uralja a látványt

három tömeg ugyanis kiegészül két negatív térrel, melyek a ház közvetlen környezetét alkotják. Az egyik az utca felőli, „kültéri előszobának” mondható megérkező tér, egy „mini előkert”. A történeti beépítés nem alkalmaz hasonlót, de így tud a belső kicsit jobban megnyílni az utca felé, mégis diszkréten visszahúzódni a tolakodó tekintetek elől. A másik pedig a közösségi tér külső megnagyobbítása, a Benedek-hegyre és a várra tájolt terasz, mely nyáron a nappali szerves részeként tud működni. Ezt a belsőhöz való tartozást finoman jelzi a kényelmes fellépésnél kissé nagyobb szintkülönbség, viszonyítva a terep többi részéhez képest.

A kert maga egy lejtőn helyezkedik el, a később kibővített terület lényegében három teraszra bontható. Ezek kialakítását azonban már nem csak a tervezői döntések, hanem a szikla-altalaj keménysége is nagymértékben befolyásolta – a területen való elhelyezés „szinte triviális”, finomságai hangsúlyozzák jóságát. A szabdalt tömeget, a különböző magasságú teraszokat fűzi össze a külső homlokzatnak is szerves, és hosszából adódóan igen jelentős része, az átgondolt kerítés. A kisebbik oromfalból indul ki, majd a többször tört utcavonalat végigkísérve támfallá válik, jól igazítva anyagváltásokkal a különböző helyzetekhez.

A helyszín specialitása miatt elengedhetetlen a csodás vári kilátás mellett az épület onnan feltáruló látványát is vizsgálni. Ez az aspektus más helyzetben elenyészőnek tűnhet, azonban itt a telek egy kiszögellő magaslaton helyezkedik el, és a ház két, szinte teljes homlokzata is jól látszik a turisták által kedvelt kitekintési pontról. A régi cseréptetős házak viszonylag rendezett sora uralja a látványt. Az épület nem akar látványosan kitűnni a képből, a homlokzati téglák alkalmazásával inkább próbál elrejtőzni a vörös felületek kavalkádjában. Azonban az utcán sétálva mégis szokatlanul hat ez a téglatömeg a domboldal kis vakolt házai között – talán a különlegesség vágya szintén vezé-

A homlokzati téglák alkalmazásával inkább próbál elrejtőzni a vörös felületek kavalkádjában

Különböző magasságú teraszok, szabdalt tömegek
Gondos részletképzés, az anyagok változatos használata

Csodás kilátás nyílik a várra

relte kissé a tervezői gondolatot. Ám a döntés helyes, több évi használat igazolja: az extrém kitettség, a helyi mikroklíma (erősen szeles terület) megköveteli a tartós, nemesebb anyagok használatát. A vár látványa nem csak a homlokzat, az egész kert alakításában szerepet játszik. A támfalak egymásutánisága a helyben kibányászott kövek mennyisége, valamint a korábban meglévő növényzavok elhelyezkedése folytán alakult. Nem csak formailag, de anyagok tekintetében is kisebb egységekből tevődik össze, mindegyiknek külön karaktert kölcsönözve.

Az anyagok változatos használata tükrözi, hogy a tervezők a problémákra, gondos részleteképzéssel, mindenhol a legmegfelelőbb megoldást kínálták. Családi házról lévén szó, különösen szerencsés, hogy a későbbi „önálló élet” során várható „rarakódó rétegek” képesek szervesen integrálódni a többféle anyagot, formát felhasználó kialakításba.

A külső homlokzat szerves része a kerítés

Tervező:

Rehus Szilvia, Kalmár László

Tervezés:

2003-2004

Hasznos alapterület:

120 m² + 20 m² garázs